

<i>Wenersborg</i>	58°23'	N. B.	
	30°—	Ö. L. v. Ferro	
<i>Wester Norland</i> kerület	63°15'	N. B.	
(Departement)	35°10'	Ö. L. v. «	(Középirány).
<i>Wexiö</i>	56°53'	N. B.	
	32°19'	Ö. L. v. «	

Jegyzetek a mogyorószajkóról.

Notes on Nucifraga caryocatactes.

Miután abban a véleményben voltam, hogy a havasi szajkó inkább a Déli-Kárpátokban költ, mint az Alpoknak jóval északibb fekvésű helyein, 1892. évi február hónap körülbelül közepén hozzáfogtam e madár fészkének kereséséhez. A nagy hó abban az időben igen megnehezítette a járást, kivált azokban a sziklás hegyekben, a hol ősszel ezek a madarak leggyakrabban előfordultak és a hol jól megfigyelhetők voltak.

Körülbelül márczius hó közepéig csak nyíra haladtam, hogy egy néhány régi fészkekre bukkantam, a mikor a madarak zajos maguktartásából arra lehetett következtetni, hogy még nem költének. Alig értem el a hó végét, a mikor egy be nem végzett fészkekre akadtam és közvetlenül mellette még más kettőre-háromra, mely részint későbbi, részint korábbi keletű volt. Szerencsétlenségre az újabban rakott fészkeket, melyeket a vihar összehányt, az építőmestereik elhagyták és tojásaikat kénytelenek voltak a régi tanyázó helyeiknek igen megrongált fészkeibe rakni. Ezeknek a megviselt fészkeknek egyikéből május hó 8-án kiszedtem három igen anyányi fiókát, melyet miután azt sikerült nagyra nevelnem, Angliába küldtem.

A következő esztendei rendkívül nagy hó majdnem teljesen lehetetlenné tette a magasabb fekvésű erdőségek átkutatását, ámde a tél utója igen enyhe volt és lehetővé tette, hogy azokat most már könnyebb szerrel lehetett bejárni. Néhány sikertelen próbálgatás után végre márczius hó 31-én rátaláltam egy új, de üres fészkekre. Április hó 5-én azt jelentették nekem, hogy e fészkek tulajdonosa már a tojásain ül és két nappal későbbén kiszedtem az egész fészkekaljt, az öreg madarakat pedig lelöttem.

Az a jegenyefenyő (*Abies pectinata*), a melyen ezt a fészket találtam, a nyugati lejtő fenyvesekkel sűrűn benőtt hegyhasadékanak körülbelül 4500 láb magas helyén állott, a mely hegyhasadék a Hátszeg melletti (Hunyad vármegyei)

Thinking that the Nutcrackers would breed earlier in the Southern Carpathians, than in the Alps and their still more northerly haunts, we began in 1892 to search for their nests as soon as the middle of February. The deep snow at that season, made locomotion difficult, especially in the more rocky forests, where the birds had been most frequently seen during the autumn, and where they were still fairly in evidence. Up to the middle of March, however, we had come across nothing better than a number of old nests, while the noisy behaviour of the birds seemed to indicate, that they were not yet breeding, nor was it until nearly the end. of the month, that we found a new unfinished nest, and close to it two or three others of greater or less antiquity. Unfortunately this recent construction having been somewhat displaced by a storm, was abandoned by its architects, who must forthwith have laid their eggs in the most dilapidated of their old abodes, for from a ragged old nest we took on May 8th three almost fully fledged young, which were successfully reared and finally transported to England.

The exceptionally deep snows of the following year, made it next to impossible to search the higher woods, but the past winter having been very mild, we were this spring able to get about with comparative ease; and after many failures at last discovered on March 31th a new but empty nest. On April 5th its owner was reported as sitting and two days later I took from it a full clutch of three eggs, and shot the old birds.

The silver spruce (*Abies pectinata*), on which this nest was placed, grew at an elevation of some 4500 ft. on the western slope of one of the long densely pine-clad ravines, which run down from the main ridge of the mountains near Hát-

főgerincztől lefelé húzódik. Ez a fészek, hasonlóan ennek a madárnak rendes fészkelési módjához, nem vala messze a víztől; főszerkezetét úgy készítette, hogy az — szintén mint rendszeren — a főtörzsön nyugvott, melyet a föld színe felett körülbelül 40 lábnyi magasságban néhány oldalág támogatott. A fészeknek alapja száraz fenyő- és bükkfaágakból való volt, míg közte néhány zöld bükk- és egyéb gallyal együtt hosszú és szürke színű fazuzmó látható; e felett az alap felett a fészeknek többi része szintén e szakálos fazuzmó két fajából van tömötten összefonva, bélése pedig száraz fűből és egy feltűnően széles tollazatból készült. Sem ebben az esetben, sem az ezen a vidéken talált többi fészekenél sohasem találtam még a legcsekélyebb nyomát sem annak a feltűnő fél-tetőnek, a mely az Északi-Kárpátokból dr. LENDL (Budapest) útján ez évben beszerzett némely fészket jellemez.

A tojások összehasonlítására nem lévén alkalmam, ez egyszer csak annyit mondhatok, hogy azok a rendes típusú tojásoknak felelnek meg és némileg a szarka (*Pica rustica*) tojásaira emlékeztetnek, de pettyeik sokkal finomabbak és végeik sokkal szabályosabban vannak kikerekítve.

Ámbár a havasi szajkó rendszerint igen eleven és zajos természetű madár, a költési időszaka alatt félénk és hallgató; ezen állításom bebizonyítására felhozhatom, hogy május hó 18-án, alig száz lépésnyire attól a helytől, a hol néhány nappal előbb, midőn siketfajdokra vadásztunk több napon át tanyáztunk, egy fészket, a melyben három, félig-meddig anyányi fióka volt, nem találtunk.

A fönnebbi adatok tehát azt mutatják, hogy a Déli-Kárpátokban ez a faj nem költ annyira rendellenesen korán, mint azt általában állítják.

Danford C. G.

A Nucifraga fészkeről. — Mint a havasi szajkónak régi búvárját, az ennek a madárnak tetőformájú fészkeire vonatkozó közlemény igen érdekelt. Magam is több ízben találtam régi fészkeket, de a tetőformának soha még a legkisebb nyomát sem; és az irodalomból sem ismerek hasonló esetet. Madarásznak az a közlése, hogy külföldön az első fészket 1862-ben találták, nem állja meg a helyét. Az első fészket tojásokkal Caire abbé 1846-ban a Sanières

szeg, County Hunyad. Like most of the breeding places of these birds it was not far from water and as usual, the structure was built leaning against the main stem and supported by several of the lateral branches its height from the ground being about 40 ft. The foundation of this nest was of dry twigs of pine and beech, a few green ones of beech and briar and sundry long grey lichens; its inner part being formed of two species of these lichens closely interwoven with a lining of dry grass and a single large feather. Neither in this instance, nor in any of the other nests found in this district was there the least trace of the curious semi-dome, which characterises some nests obtained this year from the Northern Carpathians by Dr. LENDL of Budapest.

Having had no opportunity of comparing the eggs I can only say, that they seem to be of the usual type, somewhat-like those of *Pica rustica*, but more finely spotted and more equally rounded at both ends.

Usually inquisitive and noisy, the Nutcracker is during the breeding season a shy and silent bird. As a proof of this I may mention that on May 18th we found, a nest containing three half-fledged young not a hundred paces from a spot, where we had a fortnight before when Capercaillie shooting, camped for several days.

The dates above given seem to show, that in the Southern Carpathians at least this species does not breed so abnormally early as has been generally supposed.

C. G. Danford.

Ueber das Nest der Nucifraga. — Als alten Nucifraga-Forscher, hat mich die Mittheilung bez. der überdachten Nester dieses Vogels sehr interessirt. Ich habe selbst mehrfach alte Nester gefunden, nie aber eine Spur einer Überdachung; auch aus der Literatur ist mir kein ähnlicher Fall bekannt. v. Madarász Angabe, dass das erste Nest im Auslande 1862 gefunden wurde, ist nicht richtig. Die ersten Nester mit Eiern fand 1846 Abbé Caire in den Lärchenwäldern